

Декларация от Република България съгласно член 9 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност за референтната година, приключваща на 31 декември 2022 г.

I. ДЕКЛАРАЦИИ ПО ЧЛЕН 1, БУКВА Л) ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 883/2004 И ДАТАТА, ОТ КОЯТО РАЗПОРЕДБАТА ЩЕ СЕ ПРИЛАГА

Няма

II. ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И СХЕМИ ПО ЧЛЕН 3 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 883/2004 И ДАТАТА, ОТ КОЯТО РАЗПОРЕДБАТА ЩЕ СЕ ПРИЛАГА

Посоченото по-долу законодателство попада в обхвата на Регламент № 883/2004 от влизането му в сила на 01.05.2010 г.

1. Обезщетения за болест

(i) Обезщетения в натура

Закон за здравето, в сила от 01.01.2005 г. – медицинска помощ при спешни състояния; интензивно лечение на здравно неосигурени лица; профилактични прегледи и изследвания и акушерската помощ за всички здравно неосигурени жени, независимо от начина на родоразрешение, по обхват и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването; стационарна психиатрична помощ; комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение на здравно неосигурени лица с психични заболявания; лечение със субституиращи и поддържащи програми с метадон и дневни психорехабилитационни програми; осигуряване на кръв и кръвни продукти; трансплантация на органи, тъкани и клетки; задължително лечение и/или задължителна изолация; осигуряване на медицински дейности при пациенти с инфекциозни заболявания по списък, определен с наредба на министъра на здравеопазването, включително за предотвратяване на епидемиологичен риск; комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение на здравно неосигурени лица с кожно-венерически заболявания; осигуряване на медицински дейности при пациенти с неспецифични белодробни заболявания по списък, определен с наредба на министъра на здравеопазването; експертизи за вид и степен на увреждане и трайна неработоспособност; заплащане на лечение за заболявания при условия и по ред, определен от министъра на здравеопазването; осигуряване на устойчивост на медицинските дейности и специализираните грижи, предоставяни на определени лица в изпълнение на проекти и програми, финансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или от други международни финансови институции и донори, по списък, определен с наредба на министъра на здравеопазването; асистирана репродукция; ваксини за задължителни имунизации и реимунизации, ваксини по специални показания и при извънредни обстоятелства, специфични серуми, имуноглобулини и други биопродукти, свързани с профилактиката на заразните болести, както и техническите средства за прилагането им; пълен обем от противоепидемични

дейности; достъп до здравни дейности, включени в национални, регионални и общински здравни програми. Предвидено е право на заплащане за медицински и други услуги във връзка с лечението в страната или в чужбина съобразно заболяването, за които не са предвидени други механизми за финансиране със средства от държавния бюджет, общинските бюджети и от бюджета на Националната здравноосигурителна каса, или които не могат да бъдат осигурени в страната, след предварително одобрение. В тези случаи лицата до 18-годишна възраст имат право на медицинска помощ извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, която включва и заплащане със средства от държавния бюджет на медицински изделия, високоспециализирани апарати/уреди за индивидуална употреба, диетични храни за специални медицински цели, лекарствени продукти, които не са включени в списъка по чл. 262, ал. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. Лечението за онкологични и онкохематологични заболявания, започнало преди навършване на 18-годишна възраст, продължава да се заплаща и след навършването на тази възраст до приключване на лечението.

Закон за здравното осигуряване, в сила от 01.01.1999 г. – в рамките на задължителното здравно осигуряване.

Наредба № 2 от 2019 г. за медицинските и други услуги по чл. 82, ал. 1а и 3 от Закона за здравето и за реда и условията за тяхното одобряване, ползване и заплащане, в сила от 01.04.2019 г.;

Наредба № 9 от 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса, в сила от 13.12.2019 г.

(ii) Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г. – парични обезщетения за временна неработоспособност и трудоустрояване.

2. Обезщетения за майчинство и съответните им обезщетения за гледане на малко дете от бащата

(i) Обезщетения в натура

Закон за здравето, в сила от 01.01.2005 г. – обезщетения в натура за майчинство – за неосигурени бременни жени;

Закон за здравното осигуряване, в сила от 01.01.1999 г. – обезщетения в натура за майчинство - в рамките на задължителното здравно осигуряване.

(ii) Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г. - парични обезщетения за трудоустрояване поради бременност и кърмене или лечение ин витро, парични обезщетения за бременност и раждане, парични обезщетения за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, както и парични обезщетения за осиновяване на дете до 5-годишна възраст, парични обезщетения при неизползване на отпуска за бременност и раждане и на допълнителния платен отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст, парично обезщетение за бащинство, парично обезщетение за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя).

3. Обезщетения за инвалидност

(i) Обезщетения в натура

Закон за здравето, в сила от 01.01.2005 г. - обезщетения за инвалидност в натура – извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

Закон за здравното осигуряване, в сила от 01.01.1999 г. – обезщетения за инвалидност в натура – попадащи в обхвата на задължителното здравно осигуряване;

Закон за хората с увреждания, в сила от 01.01.2019 г. – обезщетения за болест в натура, независещи от вноски – за хора с увреждания, осигурявани с цел интеграцията им в обществения живот.

(ii) Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г. – от системата на държавното обществено осигуряване - пенсия за инвалидност поради общо заболяване и парични помощи за инвалидност поради общо заболяване, когато осигурените лица нямат необходимия стаж за отпускане на пенсия за инвалидност поради общо заболяване; помощи за профилактика и рехабилитация и парични помощи за помощно-технически средства, свързани с увреждането; социална пенсия за инвалидност.

Закон за хората с увреждания, в сила от 01.01.2019 г. – парични обезщетения за болест, независещи от вноски – за хора с увреждания, осигурявани с цел интеграцията им в обществения живот - месечна финансова подкрепа.

4. Обезщетения за старост

(i) Обезщетения в натура

Закон за здравето, в сила от 01.01.2005 г. - обезщетения в натура – извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

Закон за здравното осигуряване, в сила от 01.01.1999 г. – обезщетения в натура – попадащи в обхвата на задължителното здравно осигуряване;

(ii) Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г. – парични обезщетения, предоставяни от държавното обществено осигуряване - пенсия за осигурителен стаж и възраст; пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер; допълнителна пожизнена пенсия за старост от допълнителното задължително пенсионно осигуряване.

5. Обезщетения за преживели лица

(i) Обезщетения в натура

Няма.

(ii) Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г. – парични обезщетения, предоставяни от държавното обществено осигуряване - наследствени пенсии и наследствени пенсии от допълнителното задължително пенсионно осигуряване, както и добавка от пенсията или сбора от пенсиите на починал съпруг/съпруга от държавното обществено осигуряване.

6. Обезщетения за трудови злополуки и професионални болести

(i) Обезщетения в натура

Закон за здравето, в сила от 01.01.2005 г. – обезщетения в натура – извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

Закон за здравното осигуряване, в сила от 01.01.1999 г. – обезщетения в натура – попадащи в обхвата на задължителното здравно осигуряване;

(ii) Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г.:

1. парични обезщетения за временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест, санаторно-курортно лечение, належащ медицински преглед, изследване и/или лечение;

2. парични обезщетения за трудоустрояване при временно намалена работоспособност поради трудова злополука или професионална болест;
3. парични помощи за профилактика и рехабилитация;
4. пенсия за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест;
5. парични помощи за помощно-технически средства, свързани с увреждането.

7. Помощи при смърт

Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г. - еднократна помощ при смърт на осигуреното лица за съпруга (съпругата), децата и родителите.

8. Обезщетения за безработица

(i) Обезщетения в натура

Няма.

(ii) Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г. – парични обезщетения за безработица от държавното обществено осигуряване.

Закон за насърчаване на заетостта, в сила от 01.01.2002 г. – условия за регистрация на безработните лица и запазване на регистрацията в Агенцията по заетостта, като част от условията за получаване на парично обезщетение за безработица.

9. Предпенсионни обезщетения

Парични обезщетения

Няма.

10. Семейни обезщетения

(i) Обезщетения в натура

Закон за семейни помощи за деца, в сила от 01.04.2002 г.

(ii) Парични обезщетения

Закон за семейни помощи за деца, в сила от 01.04.2002 г., с изключение на еднократните семейни помощи и месечните помощи за дете без право на наследствена пенсия от починал родител по реда на чл. 8е.

- Месечни семейни помощи:

- месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година ;

- месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст;

- месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане.

11. Специални парични обезщетения без плащане на вноски

Специални парични обезщетения без плащане на вноски, предназначени да се осигури минимална издръжка на живота съгласно член 70, параграф 2, буква а), точка i) от Регламент (ЕО) № 883/2004

Парични обезщетения

Кодекс за социално осигуряване, в сила от 01.01.2000 г. - социална пенсия за старост, включена в Анекс X на Регламент (ЕО) № 883/2004.

Специални парични обезщетения без плащане на вноски, предназначени да се осигури специална защита за лица с увреждания, тясно свързана със социалната среда, съгласно член 70, параграф 2, буква а), точка ii) от Регламент (ЕО) № 883/2004

Парични обезщетения

III. ВЛЕЗЛИ В СИЛА КОНВЕНЦИИ ПО ЧЛЕН 8, ПАРАГРАФ 2 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 883/2004 И ДАТАТА, ОТ КОЯТО РАЗПОРЕДБАТА ЩЕ СЕ ПРИЛАГА

Договор между Република България и Федерална република Германия за сътрудничество в борбата с трансграничната злоупотреба при обезщетения и вноски за социална сигурност от заетост и с нерегистрираната заетост, както и при нелегална трансгранична временна заетост, в сила от 1 юли 2010 г.

IV. МИНИМАЛНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПО ЧЛЕН 58 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 883/2004 И ДАТАТА, ОТ КОЯТО РАЗПОРЕДБАТА ЩЕ СЕ ПРИЛАГА

Минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст е 370 лв. за периода от 1 януари 2022 г. до 30 юни 2022 г. и 467 лв. от 1 юли 2022 г. Определя се всяка година със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване.

V. ВЪЗМОЖНОСТ КОЯТО И ДА БИЛО КАТЕГОРИЯ САМОСТОЯТЕЛНО ЗАЕТИ ЛИЦА ДА БЪДЕ ПОКРИТА ОТ СИСТЕМА ЗА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА БЕЗРАБОТИЦА (ЧЛЕН 65А, ПАРАГРАФ 1 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 883/2004) И ЗАКОНОДАТЕЛНА ПРЕПРАТКА, КОГАТО ТОВА Е ПРИЛОЖИМО

Законодателството на Република България не предвижда възможността която и да било категория самостоятелно заети лица да бъде покрита от системата за обезщетения за безработица, включена в обхвата на държавното обществено осигуряване.